

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆադեյ Սարգսյան – Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիան 60 տարեկան է	3
ՀՀ Նախագահ Ռ. Քոչարյանի շնորհավորական ուղերձը Ֆ. Սարգսյանի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ	14
Սերգեյ Համբարձումյան, Ռոբերտ Աթոյան, Յուրի Շուքուրյան – Գիտնականը և քաղաքացին	14

ՀՈՂՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

Վլադիմիր Բարխուդարյան – Հայագիտության արդի վիճակը Հայաստանում և զարգացման հեռանկարները	17
Էդուարդ Դանիելյան – Հին Հայաստանի պատմության հայեցակարգային հիմնահարցերը պատմագրության մեջ	30
Ատեփան Ղարիբջանյան – Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի կազմավորման պատմությունից (1943–1945 թթ.)	38
Ավիկ Իսահակյան – Ավետիք Իսահակյանի բանաստեղծությունը	42
Արեգ Ղարիբջանյան – Հարավկովկասյան հակամարտությունների առաջացման հարցի շուրջ	68
Մարիետտա Գասպարյան – Դասական ճարտարապետական ձևերը Երևանի ճարտարապետության մեջ (XIX-XX դդ. սահմանագծին) (ռուսերեն)	74

II

Հրաչ Բարթիկյան – Հունական միջնադարյան արխիվային փաստաթղթեր Բյուզան- դական կայսրության տարածքում հայոց ներկայության մասին (XI–XIV դդ.) ..87	
Բաբկեն Հարությունյան – Պոնտոսի Միհրդատ VI Եվպատոր թագավորը նաև հայոց արքա	131
Աննա Արևշատյան – Եվս մի անգամ Ատեփանոս Այունեցու անձի հարցի շուրջ	153
Վարդան Գրիգորյան – Հայկական աղբյուրները Հունգարիայի և հունգարացիների մասին (XVIII-XIX դդ. I կես)	161
Հենրիկ Ավազյան – Ավատատիրական հարաբերություններն Աղվանքում և քրիստոնեության հռչակումը որպես պետական պաշտոնական կրոն	172
Գոհար Ստեփանյան – Նվիրագործումը Ճաղկազարդի տոնում	181
Լավրենտի Հովհաննիսյան – Բառաքնական նկատառումներ	192
Աելիտա Դոլուխանյան – Գրիգոր Նարեկացու քերթվածները Բրիտանական թանգարանի ձեռագրերում	201
Ատելլա Թորոսյան – Ձեռնումը բարդ համադասական նախադասություններում	207

Բովանդակություն Содержание Contents

Ստեփան Եսայան – Ուրարտական ոսկերչական արվեստը (ռուսերեն)215
Սարգիս Մխիթարյան – Հայ-ասորական միջեկեղեցական հարաբերություններն
ըստ Գր. Մագիստրոսի229
Հասմիկ Սարգսյան – Աֆրոդիտեի բրոնզե գլուխը Սատաղից (ռուսերեն)235

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Դիմիտրի Սարգսյան – Բիբլիական «Արարատ երկիրը» ըստ սեպագիր
արձանագրությունների և ժողովրդական ավանդությունների247
Վալերի Խաչատրյան – Դ. Սարգսյանի «Բիբլիական «Արարատ երկիրը» ըստ
սեպագիր արձանագրությունների և ժողովրդական ավանդությունների»
հոդվածի մասին257

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Վալտեր Դիլյոյան – Սերձավոր և Միջին Արևելքի երկրներ և ժողովուրդներ (XXI)258
Լևոն Միքայելյան – Անուշավան Ջաքարյան. Ալեքսանդր Կուլեբյակինը
և Հայաստանը (ռուսերեն)266
Կլիմենտ Հարությունյան – Հրանտ Աբրահամյան. Սարտնչող Արցախը. 1917–2000.
գիրք Ա, 1917–1923271
Աշոտ Հայրունի – Վոլֆգանգ Գուստ. Հայերի ցեղասպանությունը. աշխարհի
ինագույն քրիստոնյա ժողովրդի ողբերգությունը274
Քնարիկ Սվազյան – Ազատ Օրդուխանյան. Գերմանիայի հայ ակադեմիականների
միության տարեգիրք279

ՄԵՐ ՀՈՐԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Էմմա Կոստանյան – Վաստակաշատ պատմաբանը (ակադեմիկոս Հրաչիկ
Սիմոնյանի ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)284
Ավարդ Դազիյան – Սարգիս Հարությունյան (բազմավաստակ գիտնականի
ծննդյան 75-ամյակի առթիվ)289

ԼՐԱՏՈՒ

ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի 60-ամյակին նվիրված հորեյանական
միջոցառումներ294
Հայագիտական միջազգային համաժողով297
ՀՀ ԳԱԱ պրեզիդենտ, ակադեմիկոս Ֆ. Սարգսյանի ծննդյան 80-ամյակին նվիրված
նիստ301
Հայոց պատմության հիմնահարցերին նվիրված գիտաժողով302
Հրաչիկ Աիմոնյան, Վարդգես Միքայելյան – Ակադեմիկոս Գալուստ Գալոյան304
Քիչիկ Անտոնյան310

СОДЕРЖАНИЕ

Фадей Саргсян – Национальной Академии наук Республики Армения 60 лет 3 Поздравительное послание Президента РА Р. Кочаряна в связи с 80-летием Ф. Саргсяна	14
Сергей Амбарцумян, Роберт Атоян, Юрий Шукурян – Ученый и гражданин	14

СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

Владимир Бархударян – Современное положение арменоведения в Армении и перспективы развития	17
Эдуард Даниелян – Концептуальные проблемы истории древней Армении в историографии	30
Степан Гарибджанян – Из истории создания Академии наук Армении (1943–1945 гг.)	38
Авик Исаакян – Стихотворение Аветика Исаакяна	42
Арег Гарибджанян – К вопросу о возникновении южнокавказских противоборств	68
Мариетта Гаспарян – Классические архитектурные формы в зодчестве Еревана (рубеж XIX-XX вв.) (на русском языке)	74

II

Рач Бартикян – Средневековые греческие архивные документы о присут- ствии армян на территории Византийской империи (XI-XIV вв.)	87
Бабкен Арутюнян – Царь Понта Митридат VI Евпатор был также и царем Армянским	131
Анна Аревшатян – Еще раз к вопросу о личности Степаноса Сюнеци	153
Вардан Григорян – Армянские источники о Венгрии и венграх (XVIII в. – I половина XIX в.)	161
Генрик Свазян – Феодалные отношения в Агванке и провозглашение христианства государственной официальной религией	172
Гоар Степанян – Инициация в празднике Цахказард	181
Лаврентий Оганесян – Лексикологические заметки	192
Азлита Долуханян – Произведения Григора Нарекаци в Каталоге Британского музея	201
Стелла Торосян – Эллипсис в сложно-подчиненных предложениях	207
Степан Есаян – Ювелирное искусство Урарту (на русском языке)	215
Саргис Мхитарян – Армяно-ассирийские межцерковные отношения по Гр. Магистру	229
Асмик Маркарян – Бронзовая голова Афродиты из Саталы (на русском языке)	235

ОБСУЖДЕНИЯ

Димитрий Саркисян – Библейская "Страна Арарат" по клинописным надписям и народным преданиям	247
Валерий Хачатрян – О статье Д. Саркисяна "Библейская "Страна Арарат" по клинописным надписям и народным преданиям"	257

РЕЦЕНЗИИ

Вальтер Дилоян – Страны и народы Ближнего и Среднего Востока (XXI)	258
Левон Микаелян – Анушаван Закарян. Александр Кулебякин и Армения (на русском языке)	266
Климент Арутюнян – Грант Абраамян. Борющийся Арцах. 1917–2000. Книга I, 1917–1923	271
Ашот Айруни – Вольфганг Густ. Геноцид армян – трагедия древнейшего христианского народа мира	274
Кнарлик Авакян – Азат Ордуханян. Ежегодник Армянского академического союза Германии	279

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Эмма Костандян – Маститый историк (к 75-летию со дня рождения академика Грачика Симоняна)	284
Алвард Газиян – Саркис Арутюнян (к 75-летию со дня рождения заслуженного ученого)	289

ХРОНИКА

Юбилейные мероприятия, посвященные 60-летию Национальной Академии наук РА	294
Международный арменоведческий форум	297
Заседание, посвященное 80-летию президента НАН РА академика Ф. Саргсяна	301
Научное заседание, посвященное проблемам армянской истории	302
Грачик Симонян, Вардгес Микаелян – <u>Академик Галуст Галоян</u>	304
<u>Ирик Антонян</u>	310

CONTENTS

Fadey Sargsyan – National Academy of Sciences of the Republic of Armenia is 60 Years Old ...	3
The President of the Republic of Armenia R. Kocharyan's Congratulatory Address on the Occasion of F. Sargsyan's 80th Birth Anniversary	14
Sergey Hambartsumyan, Robert Atoyanyan, Yuri Shukuryan – Scientist and Citizen	14

ARTICLES, REPORTS

I

Vladimir Barkhudaryan – Present Situation of Armenology in Armenia and Perspectives of Development	17
Edward Danielyan – Conceptional Problems of the History of Ancient Armenia in the Historiography	30
Stepan Gharibjanyan – From the History of Formation of the Academy of Sciences of Armenia (1943-1945)	38
Avik Isahakyan – Avetik Isahakyan's Poem	42
Areg Gharibjanyan – To the Question of the Origin of South-Caucasian Antagonisms	68
Marietta Gasparyan – The Classical Architectural Forms in the Yerevan Architecture (the late 19th-the early 20th centuries) (in Russian)	74

II

Hrach Bartikyan – Medieval Greek Archival Documents about the Presence of Armenians on the Territory of the Byzantine Empire (the 11th-the 14th centuries)	87
Babken Harutyunyan – The King of Pontus Mithridates VI Eupator was also the King of Armenia	131
Anna Arevshatyan – Once More on the Question of Personality of Stepanos Siunetsi	153
Vardan Grigoryan – Armenian Sources about Hungary and the Hungarians (the 18th cent. – the first half of the 19th cent.)	161
Henrik Svazyan – Feudal Relations in Aghvank and the Proclamation of Christianity as a State Official Religion	172
Gohar Stepanyan - The Initiation in Calkazard Festival	181
Lavrenty Hovhannisyan - Lexicological Notes	192
Aelita Dolukhanyan - Grigor Narekatsi's Works in the Catalogue of the British Museum	201
Stella Torosyan - Ellipsis in Complex Sentences	207
Stepan Yesayan - Jewellery Art of Urartu (in Russian)	215
Sargis Mkhitaryan - The Relations Between Armenian-Assyrian Churches According to Gr Magister	229
Ilasmik Margaryan - The Bronze Head of Aphrodite from Satala (in Russian)	235

DISCUSSIONS

Dimitry Sargsyan - Biblical "Country Ararat" According to Cuneiform Inscriptions and Folk Legends	247
Valery Khachatryan - About D. Sargsyan's Article "Biblical "Country Ararat" According to Cuneiform Inscriptions and Folk Legends"	257

BOOK REVIEWS

Walter Diloyan - Countries and Peoples of the Near East and the Middle East (XXI)	258
---	-----

Levon Mikayelyan - Anushavan Zakaryan. Alexander Kulebyakin and Armenia (in Russian)	266
Kliment Harutyunyan - Hrant Abrahamyan. Fighting Artsakh. 1917-2000. Book I, 1917-1923	271
Ashot Hayruni - Wolfgang Gust. Genocide of Armenians–Tragedy of the Ancient Christian Nation of the World	274
Knarik Avakian - Azat Ordoukhanyan. Yearbook of the Union of the Armenian Academicians of Germany	279

OUR JUBILEES

Emma Kostandyan - Famous Historian (to academician Hrachik Simonyan's 75th birth anniversary)	284
Alvard Ghaziyan - Sargis Harutyunyan (to honoured scientist's 75th birth anniversary)	289

NEWS

Ceremonial Arrangements Dedicated to the 60th Anniversary of the National Academy of Sciences of the RA	294
International Armenological Forum	297
A Meeting Dedicated to the 80th Birth Anniversary of the President of the NAS of RA, Academician F. Sargsyan	301
Scientific Meeting Dedicated to the Problems of Armenian History	302
Hrachik Simonyan, Vardges Mikayelyan - <u>Academician Galust Galoyan</u>	304
<u>Hirik Antonyan</u>	310